

***PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU
POŁOŻONEGO W OBRĘBIE 5 MIASTA STRZEGOM***

AUTOR:
mgr. inż. Jacek Wolanin

grudzień 2019 r. – sierpień 2020 r.

Spis treści

I.	WSTĘP	str. 2
1.	Podstawa prawna opracowania	str. 2
2.	Cel opracowania	str. 2
3.	Powiązania projektu zmiany planu z innymi dokumentami	str. 2
II.	ZAKRES OPRACOWANIA, WYKORZYSTANE MATERIAŁY, METODY SPORZĄDZENIA PROGNOZY	str. 3
III.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	str. 4
1.	Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	str. 4
1.1.	Lokalizacja terenu	str. 4
1.2.	Położenie fizyczno-geograficzne i geomorfologia terenu	str. 4
1.3.	Warunki klimatyczne	str. 4
1.4.	Szata roślinna i świat zwierzęcy	str. 5
2.	Degradacja środowiska	str. 5
3.	Uwarunkowania ekologiczne	str. 6
3.1.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem	str. 6
3.2.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń projektu zmiany planu	str. 6
3.3.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności w odniesieniu do obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody	str. 6
3.4.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	str. 7
3.5.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	str. 8
IV.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	str. 8
V.	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU	str. 13
VI.	ROZWIĄZANIA MAJĄC NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OBSZARU NATURA 2000	str. 13
VII.	STRESZCZENIE	str. 14

I. WSTĘP

1. Podstawa prawna opracowania

○ „prognozy oddziaływania na środowisko”

Niniejsza prognoza została wykonana w związku z wymogiem art. 46 pkt 1 oraz art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.). Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie 5 miasta Strzegom, założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania terenu, analizy opracowania ekofizjograficznego.

○ **projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego** – jako dokumentu, do którego opracowano niniejszą prognozę.

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego na obszarze miasta Strzegom, sporządzony został na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r., poz. 293 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. Nr 164, poz. 1587).

2. Cel opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko winna wykazać niekorzystne zmiany w środowisku które mogą nastąpić w wyniku rozwoju terenów zurbanizowanych, przeanalizować zastosowane w zmianie planu regulacje w zakresie stosowania właściwych rozwiązań w szczególności dotyczących problematyki odprowadzania ścieków i zagospodarowania odpadów, emisji hałasu i zanieczyszczeń. Celem prognozy jest przeanalizowanie skali spodziewanych zagrożeń i uciążliwości dla środowiska, wpływu na krajobraz naturalny i kulturowy oraz poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

3. Powiązania projektu zmiany planu z innymi dokumentami.

Wskazany obszar przeznaczony jest pod tereny produkcyjno - usługowe w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w obrębie 5 miasta Strzegom, wprowadzonego uchwałą Nr 65/14 Rady Miejskiej w Strzegomiu z dnia 24 września 2014 r. (Dz. U. Woj. Dol. z 2014 r., poz. 4134). Wprowadzana funkcja produkcyjno – usługowa zgodna jest z zapisem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

II. ZAKRES OPRACOWANIA, WYKORZYSTANE MATERIAŁY, METODY SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko, sporządzoną do omawianego projektu zmiany planu, przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan informacji o środowisku przyrodniczym oraz przewidywanym zainwestowaniu i zagospodarowaniu terenu. Ustosunkowano się do ustaleń projektu zmiany planu, przyjętych w nim założeń ochrony środowiska oraz wskazano potencjalne zagrożenia dla środowiska.

Opracowanie prognozy poprzedziła wizja lokalna w terenie pozwalająca rozpoznać i ocenić cechy terenu, stopień jego degradacji, formę użytkowania terenów, stan środowiska oraz podatność na degradację. Aktualny stan środowiska oraz jego zasoby, ocenione zostały głównie na podstawie opracowania ekofizjograficznego. Ocenę ewentualnych zagrożeń dla środowiska, jakie mogą wystąpić przy zagospodarowaniu terenu określonym w projekcie zmiany planu, oparto na podstawie danych z podobnych zamierzeń realizowanych w zbliżonych warunkach.

Prognozę sporządzono z uwzględnieniem informacji zawartych w:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom;
- Opracowaniu ekofizjograficznym na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom. Regioplan sp. z o.o. 2002r.;
- Atlasie Śląska Dolnego i Opolskiego. Uniwersytet Wrocławski 1997r.

W trakcie sporządzania prognozy korzystano z następującej literatury:

- Cichocki Z. 2004. Problematyka ochrony przyrody w planowaniu miejscowym oraz wybrane zagadnienia dotyczące opracowań ekofizjograficznych i prognoz oddziaływania na środowisko. Oficyna Wydawnicza ZOIU, Wrocław.
- Korzeniak G. 1998. Prognozowanie skutków przyrodniczych planów zagospodarowania przestrzennego. Poradnik metodyczny. Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej (Oddział w Krakowie), Kraków.
- Sas – Bojarska Aleksandra. 2007. Przewidywanie zmian krajobrazowych w gospodarowaniu przestrzenią z wykorzystaniem ocen oddziaływania na środowisko na przykładzie transportu drogowego. Przedsiębiorstwo Prywatne WIB, Gdańsk.
- Kistowski M. Regionalny model zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska Polski a strategię rozwoju województw. Uniwersytet Gdański, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Gdańsk – Poznań. 45, 392, 2003. [w języku polskim].
- Kozłowski S. Przyszłość ekorozwoju. Wydawnictwo KUL. 197, 586, 2005.
- Borys T. (red.) Borys T. W stronę zrównoważonego rozwoju polskich gmin i powiatów. Zarządzanie Zrównoważonym rozwojem. Agenda 21 w Polsce – 10 lat po Rio. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko. Białystok. 40, 279, 2003.
- Marczewski, M. Maniakowski. Ptasie Ostoje, Carta Blanca Sp. z o.o. Grupa Wydawnicza PWN, 2010.

III. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

– na podstawie opracowania ekofizjograficznego. Regioplan Sp. z o. o.*

1.1. Lokalizacja terenu

Obszar objęty opracowaniem położony jest w południowej części miasta Strzegom, w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 5 (po jej południowej stronie) oraz ulicy Piekarniczej.

1.2. Położenie fizyczno-geograficzne i geomorfologia terenu

^{1*}Według klasyfikacji Kondrackiego obszar opracowania położony jest w obrębie makroregionu Pogórze Sudeckie, w zasięgu mezoregionu Wzgórze Strzegomskie, gdzie występuje morfologia charakterystyczna dla wzgórz wyspowych o cechach twardzieli i ostańców. Wzniesienia Wzgórz Strzegomskich ułożone są pasmowo w kierunku północny zachód - południowy wschód i przecinane są nieregularną siecią dolin rzecznych.

Pod względem geologicznym obszar zmiany planu wchodzi w skład bloku przedsudeckiego, który reprezentowany jest przez masyw granitowy Strzegom - Sobótka. W obrębie tej jednostki można wyróżnić zasadnicze zespoły skalne: podłoże krystaliczne (skały epimetamorficzne i granitoidowe) oraz utwory kenozoiczne (skały osadowe i wulkaniczne). Skały bloku przedsudeckiego są przecinane uskokami i przesuwane blokowo. Masyw Strzegom - Sobótka zbudowany jest głównie z granitów biotytowych drobno - i średnioziarnistych, przecinanych żyłami kwarcu i apłitów oraz trzeciorzędowych bazaltów.

Granity w wyższych partiach pochodzących z miocenu środkowego wykształcone są w postaci glin i piasków kaolinowych oraz ilów i mulków z wkładkami węgla brunatnego lub piasków i żwirów oraz kaolinu, a w partiach pochodzących z miocenu górnego w postaci ilów z wkładkami węgla brunatnego i przewarstwieniami piasków i żwirów. Trzeciorzędowe wulkanity reprezentowane są przez występujące lokalnie bazalty i tufy. Osady czwartorzędowe stanowią głównie piaski i żwiry wodnolodowcowe, gliny, żwiry, piaski i mulki moren czołowych, piaski i mulki zbiorników zastoiskowych, piaski i żwiry kemów oraz gliny zwałowe. Na stokach Wzgórz Strzegomskich spotykane są pokrywy osadów pylastych typu lessów i glinek lessopodobnych.

1.3. Warunki klimatyczne

*Pod względem klimatu obszar należy do dolnośląskiego zachodniego regionu klimatycznego cechującego się pogodą umiarkowaną ciepłą, o cechach klimatu Pogórze Sudetów (podsudecka dzielnica klimatyczna). Średnia temperatura roczna wynosi ok. 8,0°C. Roczna suma opadów wynosi ok. 650 mm, przy czym maksimum opadów przypada na miesiące wiosenne i letnie. Pokrywa śnieżna zalega od ok. 40 do 55 dni w roku. Na obszarze gminy dominują wiatry zachodnie i północno – zachodnie. Obszar badań jest poprawnie przewietrzany i nasłoneczniony.

* na podstawie opracowania ekofizjograficznego dla gminy Strzegom. Regioplan Sp. z o.o.

1.4. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Na obszarze opracowania znajduje się duży zakład produkcyjny związany z wyrobem produktów piekarniczych. Pozostały obszar pokryty jest w części zachodniej szatą roślinną w postaci naturalnej mieszanki ziół i traw, a także krzewów i niewielkich drzew owocowych, natomiast w części południowo – wschodniej użytkowany jest w formie użytków rolnych. Obecnie w części zachodniej, ze względu na brak istotnych przekształceń antropogenicznych, stanowi miejsce siedliskowe dla drobnych gatunków ptaków (zięba, makolągwa, dzwonec, szczygieł, kos, szpak, trznadel, kwiczoł, sroka) i ssaków (nornik zwyczajny, mysz zaroślowa, kret europejski, jeż europejski, zając szarak). W rejonie użytków rolnych występuje przekształcona szata roślinna uzupełniona zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi oraz występowaniem naturalnych mieszanek ziół i traw w sąsiedztwie dróg polnych. Świat zwierzęcy ograniczony jest do gatunków śródpolnych – głównie gryzoni oraz drobnych ptaków. W rejonie pól otwartych występuje: potrzos, pliszka żółta, kuropatwa, przepiórka, pokląskwa, skowronek polny. Ponadto pola wykorzystywane są jako teren łowiecki przez pustułkę i myszołowa. W sąsiedztwie terenów zabudowanych istniejącego zakładu produkcyjnego, występuje: sierpówka, pliszka siwa, mazurek, wróbel domowy.

Ze względu na położenie w sąsiedztwie drogi krajowej, nie jest to obszar który będzie pełnił istotną rolę dla ekosystemu naturalnego. Tym bardziej iż zarówno w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegom, jaki i obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego, przeznaczony jest on pod inwestycje produkcyjno – usługowe, do czego predestynuje go znaczna odległość od zwartej tkanki osadniczej miasta oraz bezpośrednie sąsiedztwo z drogą krajową nr 5.

2. Degradacja środowiska

Degradacja środowiska w zakresie emisji hałasu oraz zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do środowiska, spowodowana jest obecnie przez ruch na drodze krajowej nr 5 oraz działalność dużego istniejącego zakładu produkcyjnego. Również sąsiedni zakład produkcyjny stanowi potencjalne źródło zanieczyszczeń gruntu i wód gruntowych ściekami przemysłowymi i substancjami ropopochodnymi. Potencjalnym źródłem zagrożeń dla środowiska gruntowo-wodnego w rejonie terenu objętego opracowaniem są tereny rolnicze. Do głównych obszarowych rodzajów zanieczyszczeń z terenów upraw rolnych należą azotany i fosforany pochodzące ze stosowania nawozów mineralnych i naturalnych, stosowanych w nadmiernych dawkach lub w niewłaściwy sposób oraz substancje toksyczne - głównie metale ciężkie, pochodzące z chemicznych środków ochrony roślin.

Poza ww. czynnikami, ze względu na charakter pozostałego obszaru badań i brak jego przekształcenia, obecnie nie występują inne istotne czynniki mogące wpływać degradująco na przedmiotowy obszar.

3. Uwarunkowania ekologiczne

3.1. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem

Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo drogi krajowej nr 5, planowane przeznaczenie terenu jako obszar rozwoju inwestycji o funkcji usługowo - produkcyjnych, jest rozwiązaniem prawidłowym. Lokalizacja tego typu terenów przy ważnych ciągach komunikacyjnych jest właściwa pod względem funkcjonalno – przestrzennym, bowiem transport oraz negatywne oddziaływanie inwestycji nie wkracza w tkankę osadniczą miasta. Obszar opracowania zmiany planu, ze względu na obecne oddziaływanie drogi krajowej oraz występowanie dużego zakładu produkcyjnego, należy określić jako podatny na degradację i o ograniczonym stopniu zdolności do regeneracji.

3.2 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń projektu zmiany planu

W omawianym projekcie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego planuje się utrzymanie funkcji terenu w formie zabudowy usługowo – produkcyjnej. W rejonie obszaru objętego opracowaniem, nie stwierdza się dynamicznych zmian w środowisku na skutek obecnie prowadzonej działalności. Brak realizacji założeń projektu zmiany planu, nie zmieni charakteru uciążliwości płynących z istniejącego sąsiedztwa z drogą o dużym natężeniu ruchu oraz funkcjonowania dużego zakładu produkcyjnego. Podobnie sytuacja wygląda w odniesieniu do potencjalnego zainwestowania przedmiotowego terenu obiektami produkcyjno - usługowymi – zgodnie z ustaleniami obecnie obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego.

Należy jednakże wskazać, iż dopuszczana w zmianie planu możliwość lokalizacji farmy fotowoltaicznej, w przypadku realizacji założeń procedowanej zmiany planu, może zmodyfikować charakter uciążliwości i zagrożeń dla środowiska w tym. W przypadku braku realizacji założeń projektu zmiany planu, stan środowiska nie ulegnie pogorszeniu, zachowana zostanie naturalna szata roślinna stanowiąca miejsce siedliskowe dla drobnych gatunków zwierząt.

3.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności w odniesieniu do obszarów chronionych na podstawie *ustawy o ochronie przyrody*

Teren objęty projektem zmiany planu nie jest położony w obrębie terenów objętych ochroną lub projektowanych do objęcia ochroną. Nie stwierdza się istotnych problemów ochrony środowiska, w odniesieniu do obszarów o wybitnych walorach przyrodniczych - do których przedmiotowy obszar się nie zalicza, w tym także chronionych na podstawie *ustawy o ochronie przyrody*, a w szczególności obszarów Natura 2000.

3.4 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

- Dokumenty na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym.

Temat ochrony środowiska stanowi istotną część polityki Unii Europejskiej, obejmuje swym zakresem wszystkie dziedziny życia społeczno - gospodarczego oraz dotyczy działań o efektach długofalowych. Jednym z podstawowych dokumentów w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską do 2020 roku VII Program Działań Środowiskowych Wspólnoty w zakresie środowiska (dokument roboczy Komisji Środowiska, Zmiany Klimatu i Energii w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. zatytułowany "Dobrze żyć w granicach naszej planety". Obszary priorytetowego działania obejmują zagadnienia dotyczące zmian klimatycznych, przyrody i bioróżnorodności, środowiska, zdrowia i jakości życia, zasobów naturalnych i odpadów. Cele programu zawierają główne zasady polityki w zakresie ochrony środowiska. Szczególną wagę przykładają się także do tematyki zmian klimatycznych, co wiąże się z wypełnianiem zobowiązań Unii Europejskiej związanych z ratyfikacją Protokołu z Kioto, czy Traktatu Akcesyjnego.

- Dokumenty na szczeblu krajowym.

Nadrzędnym strategicznym celem polityki ekologicznej państwa sformułowanym w dokumencie *Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016*, jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju oraz tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego, poprzez wzmacnianie systemu zarządzania ochroną środowiska, ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii, dalsza poprawa jakości środowiska oraz bezpieczeństwa ekologicznego, ochrona klimatu.

- Dokumenty na szczeblu wojewódzkim.

Celem Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego jest podnoszenie poziomu życia mieszkańców, poprawa konkurencyjności regionu z uwzględnieniem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju. Dąży się do identyfikacji i likwidacji skutków zagrożeń dla zdrowia, życia, mienia i środowiska, inwentaryzacji dziedzictwa cywilizacyjnego regionu, budowy infrastruktury zapewniającej jego bezpieczeństwo.

Należy stwierdzić, iż analizowany projekt zmiany planu, wpisuje się w zasady zmierzające do poprawy środowiska oraz ochrony klimatu, w aspekcie ustaleń dotyczących stosowania niskoemisyjnych i proekologicznych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną. Ponadto wprowadza się prawidłowe ustalenia w zakresie unieszkodliwiania ścieków oraz zabezpieczenia gruntu przed zanieczyszczeniem związkami ropopochodnymi.

Rozwiązania projektu zmiany planu w postaci ewentualnej lokalizacji farmy fotowoltaicznej jako źródła energii odnawialnej należy uznać za działanie pozytywne, wpisujące się w globalną politykę zmierzania do obniżenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery oraz zwiększania udziału pozyskiwania energii opartej na ekologicznych źródłach. Przyczyni się do ponadto do ochrony obszaru przed degradacją związaną z: potencjalną emisją hałasu, gazów i zanieczyszczeń pyłowych do powietrza przez przyszłe zakłady produkcyjne, utwardzeniem znacznych powierzchni terenu wpływających negatywnie na naturalne warunki gruntowo – wodne oraz zmianami cech klimatu lokalnego, co zgodne jest z założeniami dążenia do likwidacji skutków zagrożeń dla środowiska oraz racjonalnego wykorzystania zasobów przyrody i ochrony bioróżnorodności.

3.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110) oraz z Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Realizacja zainwestowania nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji ma charakter lokalny, a ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało niewielki zasięg.

IV. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI ZAŁOŻEŃ ZMIANY PLANU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Aktywność gospodarcza (obiekty produkcyjne, usługowe, magazynowe) –

Oddziaływanie na środowisko:

1) POWIETRZE (wprowadzenie gazów, pyłów, zapachów oraz emisja hałasu)

Negatywne oddziaływanie na środowisko na etapie realizacji inwestycji - spowodowane emisją gazów, pyłów oraz hałasu pochodzących z pracy maszyn budowlanych oraz transportu.

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko na etapie eksploatacji (działalność zakładów) - spowodowane emisją gazów, pyłów, odorów oraz hałasu pochodzących z procesów technologicznych, transportu oraz w niewielkim stopniu z systemów grzewczych. W przypadku lokalizacji obiektów produkcyjnych, oddziaływanie na środowisko może być istotne, szczególnie w obliczu braku ograniczeń w zakresie negatywnego oddziaływania na środowisko. Planowane inwestycje mogą stanowić źródło hałasu, w szczególności dla mieszkańców osiedla położonego po południowej stronie obszaru badań. Dla zwartej tkanki miejskiej Strzegomia, ze względu na znaczne oddalenie, nie będzie to miało znaczenia dla komfortu życia mieszkańców, natomiast może być odczuwalne dla mieszkańców sąsiedniego osiedla. W zakresie ochrony przed emisją pyłów i gazów do powietrza, należy stosować systemy grzewcze oparte na nowoczesnych technologiach charakteryzujących się wysoką wydajnością z uwzględnieniem stosowania paliw odnawialnych.

Oddziaływanie bezpośrednie krótkoterminowe – na etapie procesów budowlanych (emisja zanieczyszczeń oraz hałasu pochodząca z maszyn i urządzeń budowlanych oraz transportu).

Oddziaływanie pośrednie długoterminowe – emisja gazów i pyłów z kotłowni o stosunkowo ograniczonym zasięgu, uzależnione od stosowanych technologii grzewczych; emisja zanieczyszczeń związana z procesami technologicznymi.

Oddziaływanie długoterminowe chwilowe – emisja hałasu wynikająca z obsługi transportowej terenów działalności gospodarczej oraz pochodząca z procesów technologicznych towarzyszących prowadzonej działalności, głównie w trakcie dnia.

Oddziaływanie skumulowane stałe – związane z występowaniem wielu źródeł uciążliwości, powodujące zwielokrotnienie zagrożeń oraz nakładanie się negatywnych zjawisk towarzyszących funkcjonowaniu terenów działalności gospodarczej.

2) POWIERZCHNIA ZIEMI, WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE, ZASOBY NATURALNE (wykorzystanie zasobów środowiska, zanieczyszczenie gleby i gruntu, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków)

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko na etapie realizacji inwestycji.

W terenach inwestycyjnych następuje nieodwracalna degradacja naturalnych walorów środowiskowych terenu - w postaci zniszczenia warstwy glebowej oraz znacznego ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej w miejscach posadowienia budynków oraz w terenach o utwardzonej nawierzchni. Utwardzenie powierzchni ziemi na dużym obszarze zaburza naturalny odpływ wód opadowych i wpływa negatywnie na równowagę warunków gruntowo – wodnych. W celu ograniczenia negatywnych zjawisk w zakresie zaburzenia ww. naturalnych, należy dążyć do zachowania możliwie znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych. Zdjętą glebę należy odpowiednio zagospodarować na innych terenach.

Istnieje zagrożenie skażenia gleby i gruntu związkami ropopochodnymi, w przypadku awarii maszyn i pojazdów budowlanych lub złego ich stanu technicznego.

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko na etapie eksploatacji (działalność zakładów)

Nowe inwestycje produkcyjno - usługowe, stanowią źródło zagrożeń i nieuniknionych uciążliwości dla środowiska, zwiększenia ogólnej ilości ścieków przemysłowych wymagających oczyszczenia i odprowadzenia oraz odpadów wymagających składowania i unieszkodliwienia (w tym potencjalnie ścieków i odpadów niebezpiecznych). W przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki odpadami w zakresie gromadzenia i wywozu odpadów, może nastąpić skażenie gruntu oraz wód gruntowych substancjami ropopochodnymi lub chemicznymi. Podobnie sytuacja wygląda w zakresie niewłaściwego zabezpieczenia nawierzchni przeznaczonych dla pojazdów oraz maszyn, a także składowania materiałów związanych z prowadzoną działalnością.

W zakresie ograniczania wykorzystania zasobów środowiska, w procesach technologicznych należy stosować nowoczesne technologie, w szczególności w odniesieniu do działalności przemysłowej opartej na wodochłonnym procesie produkcji.

Oddziaływanie bezpośrednie krótkoterminowe – na etapie procesów budowlanych (czasowe zmiany rzeźby terenu).

Oddziaływanie bezpośrednie stałe – ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej.

Oddziaływanie pośrednie – utwardzenie powierzchni ziemi na dużym obszarze zaburzy naturalny odpływ wód opadowych i wpłynie negatywnie na równowagę warunków gruntowo – wodnych.

Stale zagrożenie oddziaływania bezpośredniego – w terenach aktywności gospodarczej istnieje zagrożenie zanieczyszczenia gruntu oraz wód powierzchniowych i podziemnych nieczyszczonymi ciekami oraz substancjami ropopochodnymi i chemicznymi.

Oddziaływanie skumulowane stale – związane z występowaniem wielu źródeł uciążliwości, powodujące zwielokrotnienie zagrożeń oraz nakładanie się negatywnych zjawisk towarzyszących funkcjonowaniu terenów działalności gospodarczej.

3) RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ROŚLINY, ZWIERZĘTA

Rozwój nowych terenów inwestycyjnych, kosztem otwartych terenów nieprzekształconych antropologicznie, wpływa na ograniczenie naturalnych obszarów lub o niewielkim stopniu przekształceń. Następuje nieodwracalna degradacja miejsc siedliskowych drobnej fauny. Realizacja zamierzeń określonych w projekcie planu zdegradowuje różnorodność biologiczną obszaru, jak również na świat zwierzęcy i roślinny. Omawiana problematyka nie może jednak stanowić bariery rozwoju na obszarach nie wchodzących w skład ważnych pod względem stabilności naturalnych ekosystemów przyrodniczych. Koncentracja tego typu działalności w obrębie obszaru oddalonego od zwartej tkanki osadniczej miasta (poza sąsiednim osiedlem) oraz w sąsiedztwie ważnych dróg, jest zjawiskiem prawidłowym, bowiem powoduje to ograniczenie działalności przemysłowej na innych obszarach gminy, które mogą pełnić ważne funkcje przyrodnicze.

Podobnie jak zakresie ochrony naturalnych warunków gruntowo - wodnych, należy dążyć do zachowania określonego udziału powierzchni biologicznie czynnej w terenach inwestycyjnych.

W odniesieniu do zagadnień związanych z różnorodnością biologiczną, oraz światem roślinnym i zwierzęcym, etap realizacji inwestycji oraz późniejszego funkcjonowania zakładów, w podobny sposób oddziałuje na przedmiotowe zasoby przyrodnicze.

Oddziaływanie bezpośrednie – ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej oraz otwartych terenów niezurbanizowanych.

Oddziaływanie pośrednie, długoterminowe, stale – ograniczenie naturalnego świata roślinnego i zwierzęcego, zwiększenie presji i negatywnego oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo; utwardzenie powierzchni ziemi na dużym obszarze zaburzy naturalny odpływ wód opadowych i wpłynie negatywnie na równowagę warunków gruntowo – wodnych a pośrednio trwale zmieni naturalne warunki siedliskowe na sąsiednich terenach.

Oddziaływanie skumulowane, stale – kumulacja równego typu negatywnego oddziaływania prowadzi do powstania uciążliwości charakterystycznych dla funkcjonowania terenów zurbanizowanych, których negatywne oddziaływanie ograniczane jest naturalną odpornością środowiska na degradację, związaną z istniejącymi dużymi obszarami o niewielkim stopniu przekształceń. Oddziaływanie dotyczy terenów zurbanizowanych i bezpośrednio z nimi sąsiadujących.

4) KRAJOBRAZ

Ze względu na sąsiedztwo z drogą krajową, wzdłuż której lokalizowane są tego typu inwestycje, planowany rozwój zabudowy produkcyjno - usługowej, nie będzie stanowił elementu dysharmonijnego w krajobrazie. Jednakże w przypadku lokalizacji budynków o dopuszczalnej w zmianie planu wysokości 40,0m, należy stwierdzić, iż powstanie istotny

nowy element w krajobrazie odbiegający od gabarytów zabudowy występującej w sąsiedztwie. Może również w pewnym zakresie zakłócać widok na sylwetę miasta widzianą z drogi krajowej nr 5, przy czym ze względu na położenie terenu po południowej stronie drogi (po przeciwnej, niż zabytkowa część miasta), wysokie obiekty nie będą bezpośrednio kolidować z cennymi obiektami historycznymi oraz historyczną sylwetą Strzegomia - *oddziaływanie bezpośrednie, stale.*

5) KLIMAT

W projekcie zmiany planu przewiduje się tereny, których funkcjonowanie oddziaływać będzie na klimat lokalny na etapie funkcjonowania zakładów przemysłowych. Zmiany naturalnego klimatu lokalnego spowodowane będą zmianą bilansu cieplnego powierzchni ziemi. Wyraża się to poprzez lokalny wzrost temperatur powietrza (w porównaniu do terenów niezabudowanych) oraz wzrost dobowych amplitud temperatury powietrza. Należy się spodziewać, iż w związku z charakterem planowanych inwestycji nastąpi znaczne ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, w stosunku do terenów zabudowanych oraz utwardzonych, w związku z czym oddziaływanie planowanych inwestycji na klimat lokalny będzie mogło być odczuwalne. Należy dążyć do zachowania właściwego udziału powierzchni biologicznie czynnej w terenach inwestycyjnych.

6) ZABYTKI

W rejonie obszaru objętego projektem zmiany planu nie występują zabytki, w związku z czym stwierdza się brak oddziaływania.

7) ZDROWIE LUDZI

Rozwój obszarów zurbanizowanych uwzględni zasady zrównoważonego rozwoju wyrażające się między innymi prawidłową lokalizacją określonych form zabudowy (tereny aktywności gospodarczej lokalizowane są w znacznej odległości od obszarów o dominującej funkcji mieszkalnej), minimalizujące powstanie potencjalnego negatywnego oddziaływania na zdrowie mieszkańców. Z uwagi na powyższe, nie stwierdza się możliwości powstania negatywnego wpływu ustaleń projektu zmiany planu na zdrowie i życie ludzi.

2. Aktywność gospodarcza (farma fotowoltaiczna)

Oddziaływanie na środowisko:

1) POWIETRZE – brak oddziaływania. Brak emisji zanieczyszczeń do atmosfery, brak emisji hałasu.

2) ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE – brak oddziaływania. (zabytki i dobra materialne - nie występują na obszarze objętym zmianą studium; farma fotowoltaiczna nie wykorzystuje zasobów naturalnych środowiska i nie oddziałuje na nie negatywnie).

3) OBSZAR NATURA 2000 – na obszarze zmiany studium oraz w sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000 - brak oddziaływania.

4) WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE – brak oddziaływania. Instalacja paneli fotowoltaicznych nie powoduje utwardzenia powierzchni ziemi a więc pozostawia teren jako biologicznie czynny. Nie następuje zjawisko charakterystyczne dla terenów o utwardzonych powierzchniach, w obrębie których następuje zaburzenie naturalnej retencji wód opadowych. Brak emisji zanieczyszczeń do gruntu i wód gruntowych.

5) KLIMAT - zmiany klimatu lokalnego będą spowodowane zmianą bilansu cieplnego powierzchni ziemi. Wyraża się to poprzez lokalny wzrost temperatur powietrza (w porównaniu do terenów niezabudowanych) oraz wzrost dobowych amplitud temperatury powietrza. Oddziaływanie to będzie miało charakter nieznaczący i lokalny. (*oddziaływanie negatywne pośrednie, stałe*). Jednocześnie sam zamiar potencjalnej lokalizacji farmy fotowoltaicznej jako źródła energii odnawialnej, należy uznać za działanie pozytywne, wpisujące się w globalną politykę zmierzania do obniżenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery oraz zwiększania udziału pozyskiwania energii opartej na ekologicznych źródłach.

6) ZWIERZĘTA – na podstawie danych dotyczących podobnych inwestycji, nie stwierdza się możliwości powstania istotnego zagrożenia dla świata zwierzęcego. Istnieje potencjalna możliwość zaistnienia tzw. „efektu olśnienia” mogącego negatywnie wpływać na ptaki. Należy wziąć pod uwagę fakt, iż najnowszych technologiach stosuje się matowe powierzchnie paneli niwelujące negatywne oddziaływanie. Skala ewentualnego negatywnego oddziaływania na obecnym etapie, nie jest możliwa do określenia. Należy przyjąć iż z uwagi na niewielką powierzchnię obszaru objętego zmianą studium, negatywne oddziaływanie na faunę nie będzie istotne i ewentualnie będzie stanowiło przedmiot analiz i ocen na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji.

7) RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, POWIERZCHNIA ZIEMI – brak oddziaływania. Biorąc pod uwagę fakt, iż instalacja urządzeń polega na miejscowym wprowadzeniu w powierzchnię ziemi kotew na głębokość kilkudziesięciu centymetrów, nie spowoduje degradacji powierzchni ziemi, warstwy glebowej i pozwala na „odzyskanie” terenu inwestycji po demontażu urządzeń farmy fotowoltaicznej.

8) ŚWIAT ROŚLINNY – ograniczenie naturalnej szaty roślinnej (w przypadku jej występowania) w miejscu lokalizacji urządzeń oraz obiektów towarzyszących (*oddziaływanie negatywne bezpośrednie, stałe*). Instalacja urządzeń fotowoltaicznych nie powoduje degradacji powierzchni ziemi w przeciwieństwie do ewentualnego utwardzenia nawierzchni towarzyszącego zabudowie kubaruowej, powodującego trwałą degradację powierzchni ziemi, zniszczenie szaty roślinnej, usunięcie warstwy glebowej i zmianę stosunków wodnych w rejonie inwestycji. W przedmiotowym przypadku, w związku z lokalizacją projektowanego obszaru farmy fotowoltaicznej na terenach nieużytkowanych rolniczo, realizacja inwestycji nie spowoduje negatywnych skutków dla naturalnej szaty roślinnej - przeciwnie zachowa naturalną roślinność łąkową i zbiorowiska murawowe stanowiące mieszkankę naturalnych gatunków ziół i traw, powodując zachowanie obszaru siedliskowego również dla drobnych gatunków zwierząt (ptaki gryzonie, płazy, owady).

9) KRAJOBRAZ – przekształcenie krajobrazu w postaci wprowadzenia antropogenicznego elementu o charakterze industrialnym. Ze względu na kształt paneli słonecznych (płaskie prostokąty) oraz instalację wielu tego typu urządzeń, w krajobrazie farma solarna odznaczać się będzie jako znacznej wielkości, jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiąca znaczący horyzontalny element krajobrazowy. (*oddziaływanie negatywne stałe*).

10) ZDROWIE LUDZI – emisja promieniowania elektromagnetycznego (*oddziaływanie stałe*). Przy zachowaniu normatywnych stref bezpieczeństwa od sieci i urządzeń na etapie lokalizacji nowej zabudowy, emisja nie będzie miała znaczenia dla zdrowia mieszkańców gminy. Projekt zmiany planu wprowadza strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w przypadku lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, w granicach której, w przypadku lokalizacji urządzeń oraz instalacji OZE (odnawialnych źródeł energii), na działkach budowlanych związanych z lokalizacją ww. urządzeń i instalacji, obowiązuje montaż instalacji fotowoltaicznych w sposób wykluczający powstanie negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi.

V. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU

Po realizacji planowanych inwestycji, proponuje się monitorowanie skali presji na środowisko na podstawie wyników państwowego monitoringu WIOŚ w zakresie stanu jakości poszczególnych elementów środowiska oraz występujących tendencji i dynamiki zmian. Analizę danych o środowisku zebranych przez WIOŚ przedstawiane są corocznie.

VI. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OBSZARU NATURA 2000

Prognozę oddziaływania na środowisko do omawianego projektu zmiany planu sporządzono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan informacji o środowisku przyrodniczym oraz przewidywanych kierunkach zainwestowania i zagospodarowania terenów. Ocena ewentualnej degradacji środowiska i zagrożeń zanieczyszczeniem, oparta została na danych dotyczących inwestycji o podobnym charakterze, lokalizowanych na obszarach o zbliżonych uwarunkowaniach przyrodniczych. Podstawowym wyznacznikiem przy wprowadzaniu nowych elementów zagospodarowania do środowiska, winno być zachowanie właściwych proporcji między terenami zurbanizowanymi a otwartymi, jak również zachowanie ciągłości terenów otwartych oraz przyjęcie i zrealizowanie takich rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych, które umożliwiają zachowanie wartości środowiska lub zminimalizowanie niekorzystnych zmian.

Analizując możliwość wprowadzenia rozwiązań alternatywnych skupiono się na poszczególnych komponentach środowiska, uwzględniono słabe punkty oraz metody minimalizacji niekorzystnych skutków realizacji założeń projektowanego dokumentu dla środowiska. Po rozważeniu możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych dla projektowanej inwestycji uznano, iż zaproponowane w projekcie zmiany planu założenia są właściwe z punktu widzenia prawidłowości rozwiązań planistycznych. Rozwiązania te nie wymagają określenia dodatkowych środków naprawczych lub kompensujących negatywne

oddziaływanie na środowisko. Pozytywnie ocenia się wprowadzenie możliwości lokalizacji farmy fotowoltaicznej jako źródła energii odnawialnej, wpisujące się w globalną politykę zmierzania do obniżenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery oraz zwiększania udziału pozyskiwania energii opartej na ekologicznych źródłach. Przyczyni się do ponadto do ochrony obszaru przed degradacją związaną z zagospodarowaniem obszaru w formie zabudowy produkcyjno – usługowej, której oddziaływanie na środowisko charakteryzuje się: emisją hałasu, gazów i zanieczyszczeń pyłowych do powietrza, utwardzeniem znacznych powierzchni terenu wpływających negatywnie na naturalne warunki gruntowo – wodne oraz zmianami cech klimatu lokalnego.

VII. STRESZCZENIE

Obszar objęty opracowaniem położony jest w południowej części miasta Strzegom, w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 5 (po jej południowej stronie) oraz ulicy Piekarniczej. W obecnym planie zagospodarowania przestrzennego, przedmiotowy teren przeznaczony jest pod działalność produkcyjno - usługową. Założenia analizowanego projektu zmiany planu wprowadzają możliwość lokalizacji zabudowy o wysokości do 40m, co może mieć negatywny wpływ na krajobraz zurbanizowany. Z uwagi na położenie obszaru badań po przeciwnej stronie drogi krajowej nr 5 w stosunku do historycznej części miasta, nie wydaje się, aby mogło to bezpośrednio kolidować z widokiem na zabytkową sylwetę miasta.

Nie występują istotne problemy ochrony środowiska, w odniesieniu do obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, w tym chronionych na podstawie *ustawy o ochronie przyrody*, a w szczególności obszarów Natura 2000 (których brak). Po rozważeniu możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych dla projektowanych ustaleń uznano, iż zaproponowane w projekcie zmiany planu założenia są właściwe z punktu widzenia prawidłowości rozwiązań planistycznych tym bardziej, iż obecnie obowiązujący plan przewiduje ten teren pod działalność produkcyjno - usługową. Rozwój obszarów zurbanizowanych uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju wyrażające się między innymi prawidłową lokalizacją określonych form zabudowy (tereny aktywności gospodarczej lokalizowane są w znacznej odległości od obszarów o dominującej funkcji mieszkalnej), minimalizujące powstanie potencjalnego negatywnego oddziaływania na zdrowie mieszkańców. Pozytywnie ocenia się ponadto umożliwienie lokalizacji farmy fotowoltaicznej jako źródła energii odnawialnej, wpisujące się w globalną politykę zmierzania do obniżenia emisji dwutlenku węgla do atmosfery oraz zwiększania udziału pozyskiwania energii opartej na ekologicznych źródłach, przy jednoczesnym ustaleniu strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w przypadku lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW. W granicach strefy, w przypadku lokalizacji urządzeń oraz instalacji OZE (odnawialnych źródeł energii), na działkach budowlanych związanych z lokalizacją ww. urządzeń i instalacji, obowiązuje montaż instalacji fotowoltaicznych w sposób wykluczający powstanie negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Działalność farmy fotowoltaicznej – w przypadku jej realizacji, przyczynić się może do ochrony obszaru przed degradacją związaną z: potencjalną emisją hałasu, gazów i zanieczyszczeń pyłowych do powietrza przez przyszłe zakłady produkcyjne, utwardzeniem znacznych powierzchni terenu wpływających negatywnie na naturalne warunki gruntowo – wodne oraz zmianami cech klimatu lokalnego.

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.), oświadczam, iż posiadam studia wyższe magisterskie, ponad 10-cio letnie doświadczenie w opracowywaniu prognoz oddziaływań na środowisko oraz byłem autorem lub współautorem min. kilkudziesięciu ww. opracowań. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Jacek Wolanin
mgr inż. Jacek Wolanin